

Sygn. akt I C 2060/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maria Kruźlak

Protokolant Maja Foremny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 grudnia 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa (...) Finanse Spółki z o. o. Spółki komandytowej w P.

przeciwko E. C.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej E. C. na rzecz powoda (...) Finanse Spółki z o. o. Spółki komandytowej w P. kwotę 243,89 zł (słownie: dwieście czterdzieści trzy złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 81 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2060/16

UZASADNIENIE

Powód (...) FINANSE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w P. w pozwie skierowanym przeciwko E. C. domagał się zasądzenia kwoty 1.400,99 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Żądanie swoje wywodził z umowy jaką pozwana zawarła z powodem w dniu 16 maja 2014 roku. Przedmiotem umowy była pożyczka oraz świadczenie usługi obsługi w domu pozwanej. Kwota pożyczki wyniosła 2.059,60 zł, oprocentowanie 134,70 zł a koszt obsługi w domu 1.157,10 zł. Pozwana obowiązana była do spłaty całej kwoty 3.351,40 zł w 52 ratach tygodniowych po 64,45 zł. Do dnia wniesienia pozwu pozwana zapłaciła 2.122 zł w tym 2.015,41 zł z tytułu pożyczki i 106,59 zł tytułem odsetek. Wobec braku spłat powód wypowiedział umowę. Na dochodzoną pozewem kwotę składa się należność z tytułu pożyczki w wysokości 1.335,99 zł oraz odsetki za opóźnienie w kwocie 65 zł.

Powód domagał się także zasądzenia kosztów procesu.

Pozwana E. C. w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wносиła o oddalenie powództwa w części obejmującej odsetki i opłatę za obsługę pożyczki w domu. Podała, że do 10 stycznia 2015 roku odbioru rat dokonywał pracownik powoda A. K.. Od stycznia 2015 roku zastąpiła go inna pracownica powoda, która była u pozwanej tylko raz. Mimo monitów pozwanej, powód nie skierował do pozwanej nikogo, kto odbierałby od niej raty zgodnie z umową.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 maja 2014 roku powód (...) FINANSE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w P. zawarł z pozwaną E. C. SMS umowę pożyczki pieniężnej nr (...). Na jej podstawie pożyczkodawca udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 1.600 zł płatną w 2 transzach: pierwsza w kwocie 1.400 zł płatna w dniu zawarcia umowy, a druga transza w kwocie 200 zł miała być wypłacona po 4 miesiącach obowiązywania umowy, to jest we wrześniu 2014 roku. Łączny koszt pożyczki wyniósł 594,30 zł, na którą to kwotę składały się następujące elementy: koszt ubezpieczenia 352 zł, opłata przygotowawcza 97,60 zł oraz oprocentowanie w kwocie 134,70 zł przy zastosowaniu stopy odsetek w wysokości 13 % w stosunku rocznym. Całkowita kwota pożyczki z uwzględnieniem jej kosztu to kwota 2.059,60 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania określona została na poziomie 103,52%. Pożyczka udzielona została na okres 1 roku, jej spłata miała nastąpić w 52 ratach tygodniowych po 64,45 zł. W umowie przewidziano także opłatę za obsługę pożyczki w domu w kwocie 1.157,10 zł. Ostatecznie łączne zobowiązanie pozwanej z tytułu zawartej pożyczki pieniężnej określono na kwotę 3.351,40 zł.

Dowód: umowa pożyczki – k. 7 – 8

Pozwana spłacała pożyczkę w ten sposób, że dokonywała większej wpłaty stanowiącej kumulację kilku rat co kilka (3 -4) tygodni. Do 14 tygodnia obowiązywania umowy wpłaty dokonywane przez pozwaną wystarczały na pokrycie bieżącego zobowiązania, w dalszym okresie wpłaty były rzadsze, ale zaległość w stosunku do harmonogramu była nieznaczna. Od 34 tygodnia obowiązywania umowy pozwana praktycznie zaprzestała regularnych wpłat i powód zaczął naliczać odsetki za opóźnienie w spłacie. Pozwana dokonała łącznych wpłat na kwotę 2.122 zł.

Dowód: historia wpłat – k. 4 - 6

W związku z powstaniem zaległości w spłacie pożyczki powód wypowiedział pismem z dnia 28 sierpnia 2015 roku umowę, informując o zaległości w wysokości 1.509,71 zł.

Dowód: pismo z dowodem doręczenia – k. 9

Pozwana z tytułu pożyczki nr (...) otrzymała od powoda faktycznie tylko pierwszą transzę, to jest 1.400 zł. Zawarła też powodem w listopadzie 2014 roku kolejną umowę pożyczki, co do której powód informował pozwaną o nieterminowych wpłatach. Od stycznia 2015 roku zaprzestano obsługi pożyczki nr (...) w domu pozwanej.

Dowód: zeznania pozwanej – k. 49 – 50, karta spłat – k. 27, pismo powoda – k. 40 - 42

Pozwana kierowała do powoda pisma, w których informowała, że zwłoka w płatności wynika z faktu, że nikt z przedstawicieli powoda nie odbierał rat u niej w domu. Pozwana dokonywała spłat pożyczki w Banku Spółdzielczym w Ż..

Dowód: zeznania pozwanej – k. 49 – 50, dowody wpłat – k. 28 – 29, pisma – k. 23 – 24

Sąd zważył:

Strony łączyła umowa pożyczki zawarta w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim w brzmieniu obowiązującym na dzień zawarcia umowy, to jest na maj 2014 roku (Dz.U.2011.126.715).

Szczegółowe warunki i zasady udzielania pożyczek określały przepisy ustawy o kredycie konsumenckim obowiązujące w dacie zawarcia umowy. Pojęcie kredytu zostało zdefiniowane w art. 3 ustawy, natomiast obowiązki stron umowy uregulowane zostały w przepisach art. 29 i następne ustawy. W przepisie art. 5 pkt 6 ustawy wyjaśniono pojęcie całkowitego kosztu kredytu, którym według ustawy są wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Z przedłożonej umowy wynika, że na całkowity koszt pożyczki składał się kapitał w kwocie 1.600 zł (choć faktycznie pozwana otrzymała 1.400 zł), opłata przygotowawcza, odsetki i składka ubezpieczeniowa w kwocie łącznej 594,30 zł. Ponadto na koszt umowy składała się opłata za obsługę w domu w kwocie 1.157,10 zł. Stanowiła ona ponad 50% całkowitej kwoty pożyczki a jednocześnie ponad 40% w sumie ogólnego zobowiązania do spłaty. Pozwana zgodziła się na wszystkie warunki umowy, w tym na uiszczenie opłaty za obsługę pożyczki w domu, jednak powód z tych warunków umowy się nie wywiązał. Ponieważ to powód nie wykonał należycie zobowiązania (art. 471 k.c.) w zakresie obsługi pożyczki w domu, nie może skutecznie domagać się zapłaty za tę usługę stanowiącą odrębny od pożyczki przedmiot umowy. Co najmniej zaś wierzyciel nie współdziałał z pozwaną wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 354 § 2 k.c. W świetle wiarygodnych zeznań powódki od stycznia 2015 roku zaprzestano odbioru rat pożyczki od pozwanej. Potwierdzają to zarówno pisma pozwanej kierowane do powoda jak i dowody wpłat dokonywanych przez pozwaną w Banku.

Powód wypowiedział pozwanej umowę pismem nadanym dopiero w dniu 2 września 2015 roku, określając termin wypowiedzenia na 30 dni. Obowiązki wynikające z umowy przestał jednak realizować na długo przed wypowiedzeniem umowy. Zasadnie więc pozwana kwestionuje żądanie powoda w zakresie opłaty za obsługę w domu. Pomniejszenie całkowitej kwoty pożyczki o koszt obsługi w domu, to jest o kwotę 1.157,10 zł skutkuje ustaleniem zobowiązania pozwanej na sumę 2.194,30 zł. Pozwana spłaciła kapitał w kwocie 2015,41 zł oraz odsetki w kwocie 106,59 zł. Do zapłaty pozostał więc kapitał w kwocie 178,89 zł oraz odsetki w kwocie 65 zł, łącznie 243,89 zł.

Niezależnie od powyższych rozważań, podnieść należy, że część żądania obejmująca koszt obsługi pożyczki w domu pozwanej budzi wątpliwości w świetle przepisów o zobowiązaniach umownych i ochronie konsumenta przed niedozwolonymi klauzulami umownymi. Określa je przepis art. 385¹ § 1 k.c. stanowiący, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać obciążenie pozwanej opłatą za obsługę w domu, która wraz z opłatą przygotowawczą w kwocie 97,60 zł stanowi blisko 90% kwoty pożyczki, którą pozwana faktycznie otrzymała (1.400 zł). Tego rodzaju postanowienia umowne nie mogą być źródłem uprawnień powoda do dochodzenia zwrotu tej należności. Wprawdzie art. 36 a ustawy o kredycie konsumenckim dodano po zawarciu umowy przez pozwaną, ale niewątpliwie wysokość kosztów obsługi nie może być uznana za uzasadnioną w stosunku do kwoty pożyczki, a poniesienie tych kosztów nie może być ocenione jako niezbędne.

Zgodnie z art. 481 k.c. należą się powodowi odsetki za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art.98 k.p.c. Koszty należne powodowi, w przypadku uwzględnienia powództwa w całości wyniosłyby 407 zł, w tym 360 zł kosztów zastępstwa procesowego. Skoro powództwo uwzględniono w 1/5 części, to należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda koszty w kwocie 81 zł.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.